

Polityka gospodarcza

Red.: Bolesław Winiarski

Autorzy: Jan Borowiec, Ryszard Broszkiewicz, Giuseppe Calzoni, Leszek Cybulski, Jadwiga Gogolewska, Anna Jenik, Mirosława Klamut, Stanisław Korenik, Ewa Pancer-Cybulska, Leszek Patrzalek, Zbigniew Przybyła, Stanisław Styś, Kazimiera Wilk, Bolesław Winiarski, Felicyta Winiarska

Od autorów

CZĘŚĆ I. FUNKCJE POLITYKI GOSPODARCZEJ

Rozdział 1. Pojęcia podstawowe

- 1.1. Polityka gospodarcza (ekonomiczna) i jej podmioty
- 1.2. Nauka polityki ekonomicznej
- 1.3. Metoda nauki polityki ekonomicznej
- 1.4. Doktryny społeczno-ekonomiczne i doktryny polityki gospodarczej
- Pytania kontrolne

Rozdział 2. Funkcje polityki gospodarczej w różnych systemach ekonomicznych

- 2.1. Ustroje społeczno-ekonomiczne i systemy funkcjonowania gospodarki
- 2.2. Kapitalistyczna gospodarka mieszana – system regulacji i funkcje polityki gospodarczej
- 2.3. System realnego socjalizmu – bezpośrednie kierowanie gospodarką przez administrację
- 2.4. System socjalistyczny częściowo zreformowany (hybrydowy)
- 2.5. Polityka gospodarcza w warunkach przebudowy ustroju społeczno-ekonomicznego
- Pytania kontrolne

Rozdział 3. Uwarunkowania, cele i dziedziny polityki gospodarczej

- 3.1. Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne
 - 3.1.1. Uwarunkowania zewnętrzne
 - 3.1.2. Uwarunkowania wewnętrzne
- 3.2. Cele, założenia, przesłanki
 - 3.2.1. Cele i przesłanki ustrojowo-systemowe i polityczne
 - 3.2.2. Cele ekonomiczne
 - 3.2.3. Cele i przesłanki społeczne

3.2.4. Cele i przesłanki ekologiczne	
3.2.5. Cele obronno-militarne	
3.3. Główne dziedziny polityki gospodarczej	
Pytania kontrolne	
Rozdział 4. Przedmiot oddziaływań – gospodarka narodowa	
4.1. Gospodarka narodowa	
4.2. Rozmiary i dynamika działalności gospodarczej na obszarze kraju	
4.3. Bogactwo narodowe	
4.3.1. Zasoby (bogactwa) naturalne	
4.3.2. Zasoby majątkowe	
4.4. Ludność kraju i zasoby czynnika pracy	
4.5. Struktura gospodarki	
4.6. Potencjał ekonomiczny kraju, realny produkt narodowy, zadania polityki ekonomicznej	
Pytania kontrolne	
Rozdział 5. Polityka ekonomiczna a planowanie gospodarcze	
5.1. Procesy tworzenia decyzji gospodarczych – planowanie	
5.2. Treść i struktura planu	
5.3. Prognozy, programy, plany	
5.4. Sfery i podmioty planowania w gospodarce rynkowej	
5.5. Funkcje planowania krajowego (makroekonomicznego)	
Pytania kontrolne	
 CZEŚĆ II. DOKTRYNY, SYSTEMY, KIERUNKI	
Rozdział 6. Merkantyлизм, protekcjonizm, liberalizm, gospodarka wojenna. .	
6.1. Geneza i pierwsze systemy polityki gospodarczej – merkantyлизм, protekcjonizm	
6.2. Leseferyzm i liberalizm	
6.3. Kierunki polityki gospodarczej na przełomie XIX i XX w. Problemy socjalne i doktryny społeczno-ekonomiczne	
6.4. Pierwsza wojna światowa – systemy gospodarki wojennej	
Pytania kontrolne	
Rozdział 7. Między dwiema wojnami	
7.1. Rozwój interwencjonizmu państwowego	
7.2. Kierunki i formy polityki gospodarczej w II Rzeczypospolitej	
7.3. ZSRR – komunizm wojenny, NEP i stalinowski model industrializacji . .	
7.4. Gospodarka wojenna po raz drugi	
Pytania kontrolne	
Rozdział 8. Polityka gospodarcza w podzielonym świecie	
8.1. Podział polityczno-ekonomiczny świata po drugiej wojnie światowej . . .	
8.2. Keynesowskie koncepcje w polityce ekonomicznej, nacisk inflacji, zwrot w stronę założeń liberalnych	

8.3. Neoliberalizm i monetaryzm, teoria racjonalnych oczekiwań, ekonomia podaży, reaganomika	
8.4. Kraje realnego socjalizmu – strategia gospodarcza, próby reform, rozpad systemu kolektywistycznego	
Pytania kontrolne	
Rozdział 9. Ewolucja systemu i kierunków polityki gospodarczej w Polsce w latach 1944–1989	
9.1. Polska w strefie wpływów ZSRR – sytuacja polityczna, problemy odbudowy gospodarczej kraju	
9.2. Sowietyzacja systemu społeczno-gospodarczego Polski	
9.3. Pierwsze próby reformowania systemu. Orientacja surowcowa w strategii rozwoju	
9.4. Lata siedemdziesiąte – próby połowicznych reform i załamanie gospodarcze	
9.5. Od sierpniowego przełomu w 1980 r. do upadku systemu komunistycznego	
Pytania kontrolne	
Rozdział 10. Procesy transformacji w Polsce	
10.1. Uwagi wstępne	
10.2. Działania stabilizacyjno-dostosowawcze	
10.3. Przekształcenia własnościowe	
10.3.1. Formy przekształceń własnościowych	
10.3.2. Inwestycje zagraniczne	
10.3.3. Akcjonariat pracowniczy, spółdzielczość, komunalizacja	
10.3.4. Tempo i skala procesu prywatyzacji	
10.4. Ocena procesów transformacji w Polsce	
Pytania kontrolne	
Rozdział 11. „Granice konkurencji”. Globalizacja polityki ekonomicznej? . .	
11.1. Sukcesy ideologii wolnej konkurencji i rosnące wątpliwości	
11.2. „Przypływy” i „odpływy” interwencji państwa w gospodarkę	
11.3. Prognozy na początkowe dziesięciolecia XXI w. Mechanizm konkurencji plus regulacja państwowa i międzynarodowa?	
Pytania kontrolne	
 CZĘŚĆ III. POLITYKA ROZWOJU GOSPODARCZEGO	
Rozdział 12. Poszukiwanie ścieżki trwałego wzrostu	
12.1. Wzrost i rozwój gospodarczy. Czynniki wzrostu	
12.2. Modele wzrostu	
12.3. Polityka pro wzrostowa (prorozwojowa). Regulowanie zdolności akumulacyjnych gospodarki	
Pytania kontrolne	
Rozdział 13. Problemy strategii rozwoju	
13.1. Typy strategii rozwoju	

13.2. „Strategia dla Polski”	2
13.3. „Droga do roku 2010”	2
Pytania kontrolne	2
Rozdział 14. Polityka strukturalna	2
14.1. Przemiany strukturalne w gospodarce	2
14.2. Rodzaje i kierunki polityki strukturalnej	2
14.3. Mechanizm przewyższania barier strukturalnych w gospodarce w ostatnich dwudziestu latach – doświadczenia niektórych krajów	2
14.3.1. Stany Zjednoczone i Japonia	2
14.3.2. Europa Zachodnia	2
14.3.3. Kraje nowo uprzemysłowione.	2
14.3.4. Strukturalne problemy transformacji w Polsce	2
Pytania kontrolne	3
Rozdział 15. Polityka przemysłowa	3
15.1. Funkcje i charakter polityki przemysłowej	3
15.2. Kryteria ingerencji w kształtowanie struktury przemysłu	3
15.3. Instrumenty polityki przemysłowej	3
15.3.1. Oddziaływanie bodźcowe	3
15.3.2. Oddziaływanie regulacyjne	3
15.3.3. Instrumenty polityki bezpośredniego oddziaływania	3
15.4. Próby formułowania polityki przemysłowej w Polsce w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych	3
Pytania kontrolne	3
Rozdział 16. Kształtowanie rozwoju gospodarki żywnościowej	3
16.1. Pojęcie i struktura gospodarki żywnościowej	3
16.2. Zadania i podmioty polityki żywnościowej	3
16.3. Instrumenty polityki żywnościowej	3
Pytania kontrolne	3
Rozdział 17. Polityka regionalna	3
17.1. Struktura przestrzenna gospodarki i funkcje polityki regionalnej	3
17.2. Problemy regionalne Polski	3
17.3. Uwarunkowania międzynarodowe. Polityka regionalna w skali europejskiej	3
17.4. Polityka interregionalna i intraregionalna. Podmioty działań	3
17.5. Instrumentacja	3
17.5.1. Planowanie przestrzenne (terytorialne)	3
17.5.2. Narzędzia operacyjne polityki regionalnej	3
17.6. Strategie rozwoju regionalnego	3
Pytania kontrolne	3
Rozdział 18. Polityka ochrony środowiska	3
18.1. Podstawy teoretyczne	3
18.2. Działania władz publicznych i postępowanie grup interesu	3

18.3. Instytucje i instrumenty realizacji polityki ekologicznej (na przykładzie Włoch i Unii Europejskiej)	
18.4. Główne kierunki polityki ekologicznej w Polsce	
Pytania kontrolne	
Rozdział 19. Polityka naukowa i innowacyjna	
19.1. Funkcje polityki naukowej i innowacyjnej	
19.2. Typy polityki naukowej oraz narzędzia jej realizacji	
19.3. Pobudzanie procesów innowacyjnych	
19.4. Polityka naukowa w Polsce	
Pytania kontrolne	
Rozdział 20. Polityka inwestycyjna	
20.1. Funkcje i zadania polityki inwestycyjnej	
20.2. Środki i instrumenty realizacji polityki inwestycyjnej	
20.3. Wybór projektów inwestycyjnych	
Pytania kontrolne	
 CZĘŚĆ IV. MECHANIZMY ODDZIAŁYWAŃ	
Rozdział 21. Polityka pieniężna	
21.1. Istota i funkcje polityki pieniężnej	
21.2. Regulowanie podaży pieniądza	
21.3. Operowanie zmianami stopy procentowej	
21.4. Oddziaływanie na kurs walutowy	
21.5. Instrumenty polityki pieniężnej	
21.5.1. Oddziaływanie na płynność bankową	
21.5.2. Bezpośrednia kontrola kredytów bankowych: racjonowanie kredytów	
21.5.3. Selektywna polityka kredytowa	
21.6. Koordynacja polityki pieniężnej z innymi działami polityki ekonomicznej. Międzynarodowa koordynacja polityki pieniężnej	
Pytania kontrolne	
Rozdział 22. Polityka budżetowa	
22.1. Funkcje polityki budżetowej	
22.1.1. Funkcja alokacyjna	
22.1.2. Funkcja redystrybucyjna i jej instrumenty	
22.1.3. Funkcja stabilizacyjna	
22.2. Pasywna i aktywna polityka budżetowa	
22.2.1. Pasywna polityka budżetowa	
22.2.2. Aktywna (dyskrecjonalna) polityka budżetowa	
22.3. Deficyt budżetowy	
Pytania kontrolne	
Rozdział 23. Regulowanie rynku pracy	
23.1. Polityka zatrudnienia i jej funkcje	

23.2. Polityka pełnego zatrudnienia	
23.3. Polityka zatrudnienia a polityka kształcenia	
23.4. Koncepcje teoretyczne i założenia regulacji rynku pracy	
23.5. Instrumentacja	
23.5.1. Działania w celu zwiększenia popytu na siłę roboczą	
23.5.2. Ograniczanie podaży siły roboczej	
23.5.3. Porozumienia międzynarodowe w sprawie transferu siły roboczej	
Pytania kontrolne	
Rozdział 24. Regulowanie dochodów i cen	
24.1. Polityka dochodowa – zakres i funkcje	
24.2. Cele polityki dochodowej	
24.3. Sposoby realizacji polityki dochodowej	
24.4. Inflacja i ceny	
24.5. Środki i instrumenty polityki cenowo-dochodowej	
24.5.1. Specyficzne środki polityki cenowo-dochodowej	
24.5.2. Fiskalne narzędzia regulacji cen i dochodów	
24.5.3. System ubezpieczeń społecznych	
24.6. Aspekt przestrzenny polityki dochodowej	
Pytania kontrolne	
 CZĘŚĆ V. MIĘDZYNARODOWA POLITYKA GOSPODARCZA	
Rozdział 25. Polityka współpracy gospodarczej z zagranicą	
25.1. Funkcje polityki współpracy gospodarczej z zagranicą	
25.2. Typy polityki współpracy gospodarczej	
25.3. Narzędzia regulacji stosunków ekonomicznych z zagranicą	
25.3.1. Cło i polityka celna	
25.3.2. Bariery pozataryfowe	
25.3.3. Polityka kursu walutowego	
25.4. Międzynarodowe organizacje gospodarcze	
25.5. Przynależność do międzynarodowych organizacji gospodarczych a zewnętrzne ograniczenia polityki ekonomicznej. Zadłużenie zagraniczne	
Pytania kontrolne	
Rozdział 26. Unia Europejska – struktura instytucjonalna i zasady funkcjonowania	
26.1. Przesłanki powstania i rozwój Wspólnot Europejskich	
26.2. Instytucje Wspólnot Europejskich	
26.3. Proces decyzyjny	
26.4. Budżet Wspólnot Europejskich	
Aneks	
Pytania kontrolne	
Rozdział 27. Wybrane kierunki polityki gospodarczej Unii Europejskiej . . .	
27.1. Wspólna polityka rolna	
27.2. Polityka regionalna	

27.3. Polityka walutowa	
27.4. Jednolity rynek europejski	
Pytania kontrolne	
Rozdział 28. Traktat z Maastricht – unia walutowa; Polska a Unia Europejska	
28.1. Uwagi wstępne	
28.2. Unia walutowa	
28.3. Unia polityczna	
28.4. Układ o stowarzyszeniu Polski ze Wspólnotami Europejskimi. Problemy wejścia Polski do struktur Unii Europejskiej	
Aneks	
Pytania kontrolne	
Rozdział 29. Euroregiony – nowy element narodowej i międzynarodowej polityki gospodarczej	
29.1. Współpraca transgraniczna. Euroregiony	
29.2. Struktury instytucjonalne i funkcje euroregionów	
Pytania kontrolne	
Rozdział 30. Polityka dostosowawcza	
30.1. Uwagi wstępne	
30.2. Przesłanki teoretyczne i „ortodoksyjne” programy polityki dostosowawczej MFW	
30.3. „Heterodoksyjne” programy dostosowawcze	
30.4. Realizacja programów dostosowawczych MFW	
30.5. Ocena polityki dostosowawczej	
Pytania kontrolne	
Zakończenie	
Bibliografia	